

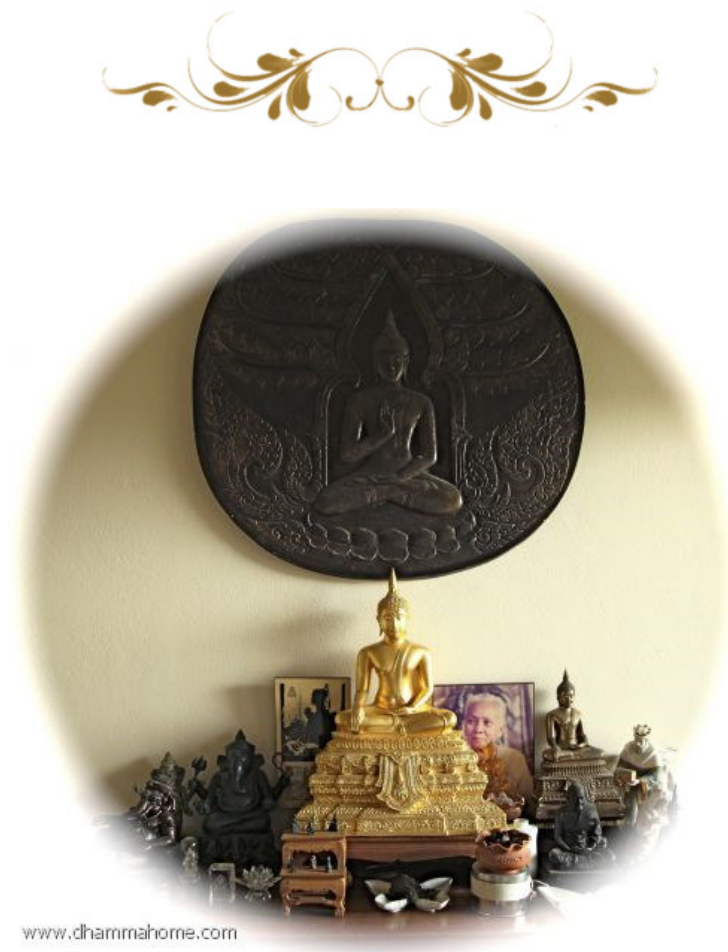
ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณวรรณวิไล (คุณตุ๊กแก)
๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔

โดย

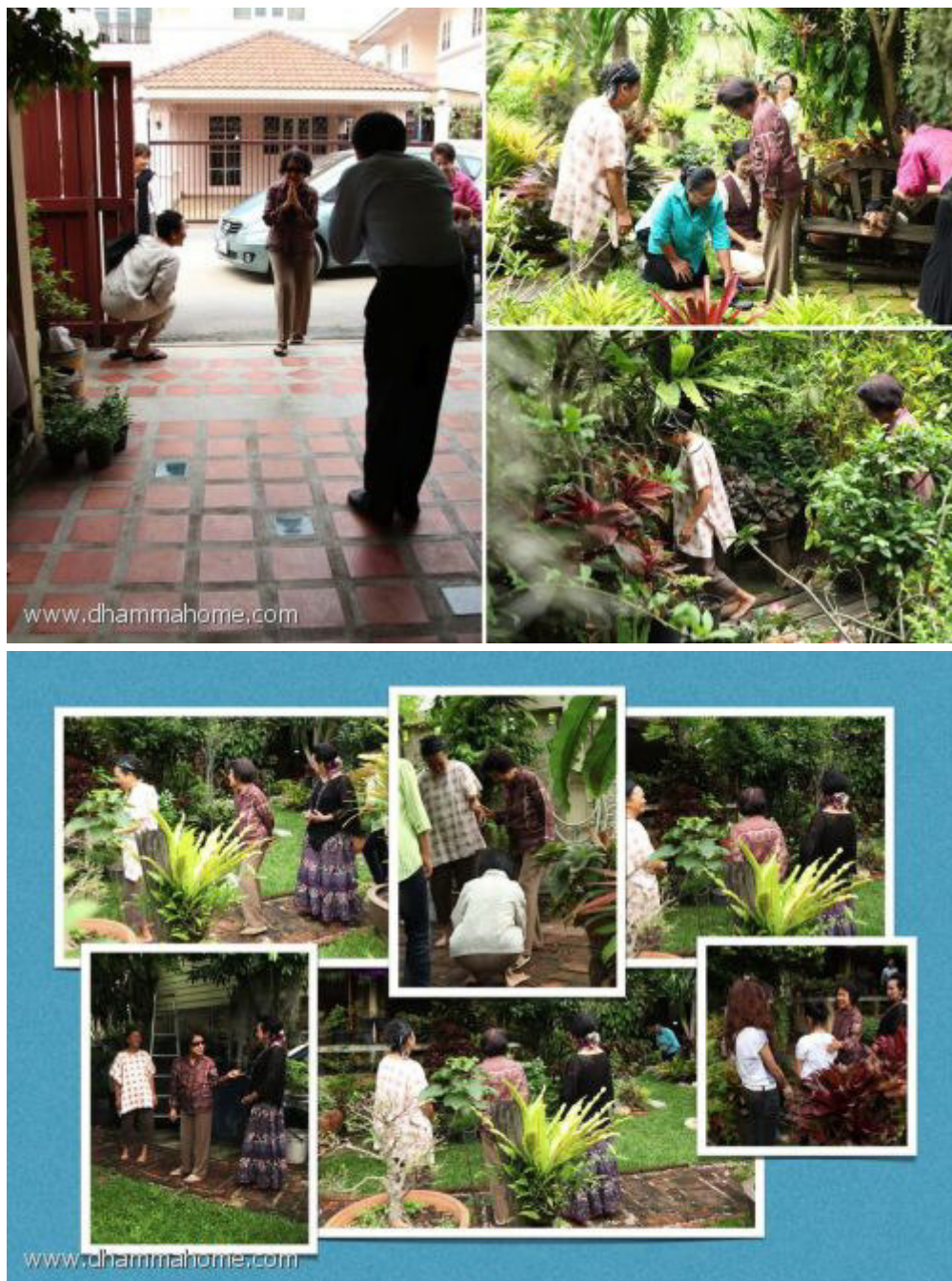
วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณวรรณวิไล (คุณตุ๊กแก)
๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ คุณสมศักดิ์ และ คุณวรรณวิไล (คุณตุ๊กแก) เชวณัธดาพงศ์ ได้กราบเรียนเชิญ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะวิทยากรของมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ไปร่วมสนทนาธรรมที่บ้านของท่าน ณ ซอยสายไหม ๖๖ เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

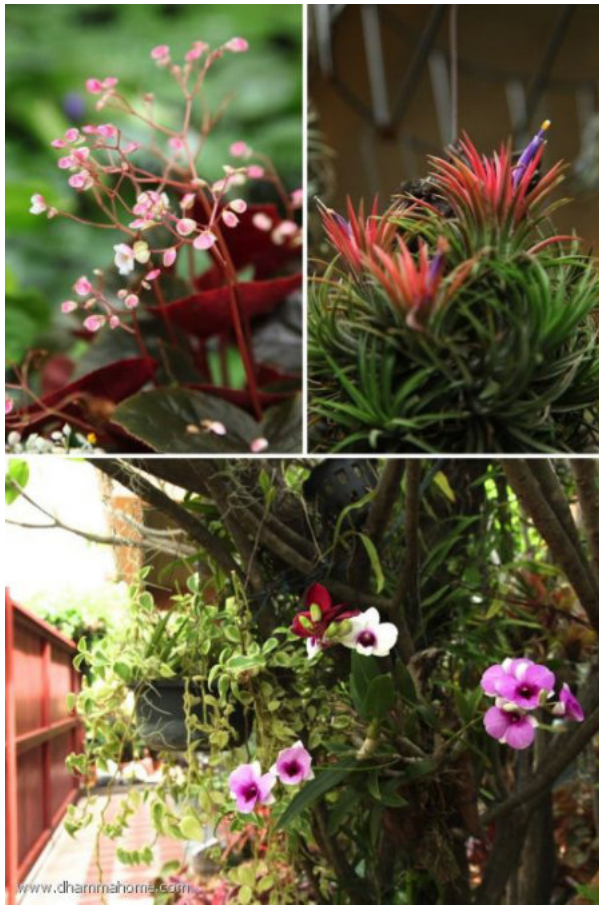

ความที่ท่านเจ้าของบ้านทั้งสองเป็นศิลปิน บ้านของท่านจึงมีการออกแบบที่น่า
อยู่มากๆ เป็นบ้านที่ให้ความรู้สึกอบอุ่น อยู่สบาย อากาศถ่ายเทดีมาก และที่สำคัญ ไม่
ต้องติดเครื่องปรับอากาศเลย ทุกคนได้รับอากาศบริสุทธิ์ตลอดเวลา

ภายในประดับภาพที่คุณสมศักดิ์เป็นผู้วาดไว้ทุกมุมของบ้าน มีเครื่องเซรามิกที่คุณตุ๊กแกปั้นด้วยตัวเองประดับไว้ทั่วบ้านเช่นกัน รวมทั้งภาพแมวและสุนัขตัวโปรด ที่คุณตุ๊กแกวาดไว้ที่ผนังห้องน้ำ สวยงาม น่ารักมากๆ ครับ

นอกจากนี้ ท่านทั้งสองยัง
ปลูกต้นไม้และจัดสวนรอบๆ บ้าน
ด้วยตัวเอง ความเป็นศิลปินของ
ท่าน แม้แต่ต้นไม้และของต่างๆ ที่
ประดับประดาภายในสวนรอบ
บ้าน ก็ถูกตกแต่ง จัดเรียง อย่างมี
ศิลปะ ดูแล้วสบายตา สบายใจ
ข้าพเจ้าได้ยืมท่านอาจารย์กล่าว
กับท่านเจ้าของบ้านก่อนกลับใน
วันนั้นว่า "บ้านนี้น่าอยู่ทุกมุมเลย
นะคะ"

ที่ลืมหว่าเสียไม่ได้อีก
ประการหนึ่ง ไม่เช่นนั้นกระทุ
สนทนาธรรมของข้าพเจ้าจะไม่
สมบูรณ์ คือเรื่องอาหาร วันนี้ก็มี
หลากหลายเช่นเคยครับ เป็น
ความเข้มข้นใจของสหายธรรม
หลายท่านที่มีกุศลจิต ทั้งทำและ
คัดเลือกอาหาร ขนม ผลไม้ และ
แม้แต่เครื่องดื่มก็มีหลากหลายชนิด
ที่จัดมาร่วมเจริญกุศล ให้เลือก
รับประทานได้ตามความชอบ
ข้าพเจ้าขอกราบอนุโมทนาใน
กุศลจิตของทุกๆ ท่าน มา ณ ที่นี้
ด้วยนะครับ

การสนทนาธรรมในวันนี้ เป็นกาลแห่งการสนทนาธรรมที่แสนวิเศษอีกครั้งหนึ่ง เป็นณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ทุกท่านในวันนั้น ได้รับผลของกุศลกรรมที่เคยกระทำไว้ในอดีต ให้ได้เห็นสิ่งที่สวยงาม ได้ลิ้มรสอาหารอร่อยๆ ที่สำคัญที่สุดคือ ได้ยินเสียงพระธรรม ได้ฟังพระธรรม ได้มีโอกาสสะสม อบรมเจริญปัญญา ซึ่งจะเป็นที่พึงวิเศษสุดของบุคคล สำหรับการเดินทางไกลอันแสนกันดารในสังสารวัฏฏ์ แต่อบอุ่นอยู่ท่ามกลางกัลยาณมิตร

๑. ปฐมกัลยาณมิตตสูตร

มิตรดีเป็นนิमितแห่งอริยมรรค

[๑๒๙] สาวตถีนีทาน. ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อพระอาทิตย์จะขึ้น สิ่งที่ยืนก่อนสิ่งที่เป็นนิमितมาก่อน คือ แสงเงินแสงทอง สิ่งที่เป็นเบื้องต้น เป็นนิमितมาก่อน เพื่อความบังเกิดแห่งอริยมรรคอันประกอบด้วยองค์ ๘ ของภิกษุ คือ ความเป็นผู้มีมิตรดี ฉะนั้นเหมือนกัน ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้มีมิตรดี พึงหวังข้อนี้ได้ว่า จักเจริญอริยมรรคอันประกอบด้วยองค์ ๘ จักทำให้มากซึ่งอริยมรรคอันประกอบด้วยองค์ ๘.

พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค เล่ม ๕ ภาค ๑ หน้า ๗๔

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

คุณคำปั่น : วันนี้ก็เป็นโอกาสที่ดีนะคะ ที่คุณวรรณวิไล และคุณสมศักดิ์ เซาว์นธาดาทองศ์ ซึ่งเป็นเจ้าของบ้าน ได้จัดให้มีการสนทนาธรรม ขึ้น เป็นโอกาสที่ดีที่พวกเราจะได้มีโอกาสสอบถามปัญหาธรรมะ จากท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ เพื่อความรู้ความเข้าใจ ธรรมะ ถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง มากยิ่งขึ้น เพราะว่า โอกาสที่จะได้ฟังพระธรรมนั้น เป็นโอกาสที่หาได้ยาก แต่ว่าวันนี้ ก็มีโอกาแล้ว ที่จะได้ฟัง ได้ศึกษาพระธรรม สะสมปัญญา มาก ยิ่งขึ้นนะคะ

อาจารย์อรรณพ :

ครับ ก็เป็นอีกโอกาสหนึ่ง ที่เป็นโอกาสของการสะสม อบรมเจริญความเข้าใจ ซึ่ง ความเข้าใจ สิ่งที่เป็นจริง จึง จะเป็นประโยชน์ที่จะสะสมไว้ในจิตสืบต่อไป เป็นพืชเชื้อที่ดี แล้วก็เป็นปัจจัย สู่การที่จะ ชื่นกับความเป็นจริงที่กำลัง ปรากฏ ซึ่งท่านใดที่จะร่วม สนทนาก็เชิญได้เลยนะครับ

ท่านอาจารย์ :

ไม่ใช่การบรรยายธรรมะนะคะ เป็นการสนทนาธรรม เพราะเหตุ
ว่า ทุกคนที่สนใจธรรมะ ถ้ามีอะไรที่คิดว่า ควรจะได้เข้าใจให้
ชัดเจนยิ่งขึ้น เราจะได้สนทนาเรื่องนั้น ถ้ามีคำถาม ก็มีคำตอบ
เพราะเหตุว่า ไม่ใช่การบรรยายธรรมะนะคะ

คุณสมศักดิ์ :

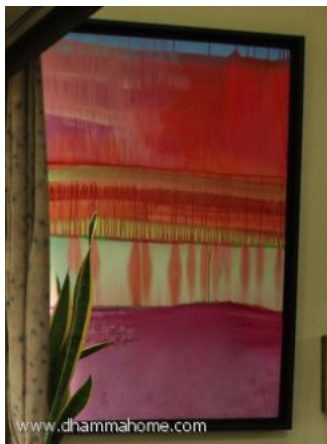
ผมกราบขออนุญาตท่านอาจารย์เป็นคนแรกนะครับ คำถามอาจ
จะไม่แน่ใจครับว่า เข้ากับเรื่องธรรมะแค่ไหน? แต่ว่า ในฐานะที่
ผมเป็นคนอ่านหนังสือคนหนึ่ง แล้วก็ทำงานศิลปะ มักจะได้ยิน
วลียุวลีหนึ่ง ที่นักเขียนก็ดี หรือนักศิลปะก็ดี มักจะนำไปใช้
พูดกันเสมอ ก็คือคำว่า "ความดี ความจริง และความงาม"
ทั้ง ๓ คำนี้ มีความเกี่ยวโยง สัมพันธ์กัน ในฐานะที่เราจะศึกษา
ธรรมะได้อย่างไร?

ท่านอาจารย์ :

"ความจริง" หมายความว่า สิ่งนั้น มีจริง ๆ แน่แน่นอน ไม่ใช่สิ่งที่ใคร เพียงคิดเพื่อฝัน นะคะ แม้แต่ว่าเป็นจิตรกร หรือว่าจะเป็นใครก็ตามแต่ ขณะนั้นเป็นจริง ๆ มีจริง ๆ เพราะเหตุว่า ถ้าไม่มีจิต ที่สะสมมา ที่จะคิดเป็นไปในเรื่องนั้น สิ่งนั้นก็เกิดขึ้นไม่ได้

...เพราะฉะนั้น ตามความเป็นจริง เราเพียงแต่เห็นสิ่งต่างๆ แต่ไม่รู้ที่มา ที่ไป ว่า สิ่งต่างๆ นั้น เกิดขึ้นได้อย่างไร? อย่างวันนี้ เราเห็นรูปภาพ อะไร? ทำให้มีรูปนี้ ใช่ไหม? เพราะฉะนั้น เราไม่ใช่เพียงแค่เห็น แล้วก็คิดว่า แท้จริงแล้ว มีตั้งแต่เนินๆ จนกระทั่ง ลึกลงไป จนถึง ที่สุด อย่างเวลานี้ ถ้าไม่มีใครสักคนเดียว ก็ว่างเปล่า ไม่มีอะไรเลย แต่เป็นไปไม่ได้ เพราะความจริงคือขณะนี้ มีจิต แนนอน ใช่ไหม?...

... "จิต" ทุกคนพูดได้ว่า มีจิต กำลังมีจิต แต่จิตอยู่ที่ไหน? จิตคืออะไร? ไม่มีการที่จะรู้ได้เอง ถ้าไม่มีการฟังพระธรรม จากการตรัสรู้...

...เพราะฉะนั้น สิ่งที่เฝินๆ แล้วมีจริงทั้งหมด
นี่ เป็นสิ่งซึ่งไม่มีใครสามารถที่จะ "รู้ความ
จริง" นั้นได้ นอกจากผู้ที่มีปัญญาถึงระดับที่
จะรู้ความจริงนั้นได้ โดยการอบรม "ความดี"
นี่ก็เริ่มมี "คำ" แต่ละคำที่เราใช้ "ความจริง
ความดี ความงาม" ๓ คำ เพราะฉะนั้น
"ความจริง" ก็คือ ต้องมีสิ่งที่มีจริงๆ ขณะนี้
และ "รู้ความจริง" นั้นเมื่อไหร่ ขณะนั้นก็รู้ได้
ว่าเป็นสิ่งที่ "จริงแท้ๆ"...

...ไม่มีจิต รูปภาพต่างๆ เหล่านี้ ก็ไม่มี ต้นไม้
ดอกไม้ อาหาร อะไรๆ ก็มีไม่ได้เลย...

...เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีจริงแน่ๆ คือ "จิต" ซึ่งไม่ว่าจิตคืออะไร? เพียง เฝินๆ ว่ามี แล้วก็สามารถที่จะคิด จะ ทำ จะนึก จะปรุงแต่ง อะไรๆ ก็ได้ ทั้งนั้น นี่ก็เป็นความเข้าใจเพียง เฝินๆ ใครๆ ก็รู้...

...แต่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรง ตรัสรู้ความจริง ซึ่งเปลี่ยนอีกไม่ได้ เลย และความจริงของสิ่งที่ทรงตรัสรู้ ทรงตรัสรู้ โดยประการทั้งปวง อย่างเรา ใช้คำว่า "จิต" พูดได้คำเดียวว่า "จิต" แต่พระองค์ ทรงแสดงจิต โดย ลักษณะ โดยกิจหน้าที่ โดยเหตุไฉน โดยสิ่งนั้นๆ ที่ทำให้จิตเกิดขึ้น และ ความเป็นจริง ของจิต โดยประการทั้งปวง...

...เพราะฉะนั้น การที่มีโอกาส ได้ยิน ได้ฟังพระธรรม ก็เป็นการที่สามารถที่จะ เข้าถึงความจริง ด้วยปัญญา ความ เห็นที่ถูกต้อง ในสิ่งที่มีจริงๆ แต่ไม่ใช่มี หลายคน หรือว่าคนทั่วไป ที่จะสนใจที่จะ รู้ เพราะเหตุว่า เกิดมาแล้ว เขาก็มี ความสนใจ ในสิ่งที่ปรากฏ ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ แต่ละวัน แต่ละเรื่อง ไป แต่ไม่ได้คิดถึง(ว่า) ควรที่จะรู้ความ จริง ยิ่งกว่านั้น...

...เพราะฉะนั้น โอกาสที่จะมีการฟัง
พระธรรมนี้ จะเห็นว่า แม้ในครั้งที่ยัง
ไม่ปรินิพพาน ก็ไม่ใช่ว่าทุกคนจะมา
ฟังหมด แต่ว่า คนที่ได้สะสมศรัทธา
และปัญญา ที่รู้ว่า เกิดมาแล้วต้อง
ตาย และก่อนตาย ไม่รู้อะไรเลย และ
สิ่งที่มีตั้งแต่เกิดจนตาย ก็ไม่สามารถ
ที่จะติดตามไปได้เลย แม้เพียงเมื่อ
วานนี้ ก็ไม่เหลือ แม้เพียงเมื่อวันนี้ ก็ไม่
เหลือ เพราะฉะนั้น ถ้ามีการเข้าใจ
"ความจริง" อย่างนี้ก็จะเห็นประโยชน์
ของการเกิดมาแล้ว อะไรจะเป็น
ประโยชน์ที่สุด?...

...ประโยชน์ที่สุด คือ ความเห็นถูก ความเข้าใจถูก ซึ่งภาษาบาลีใช้คำว่า "ปัญญา" เพราะฉะนั้น ความจริง จะรู้ได้ด้วย "ปัญญา" ถ้าไม่มีปัญญา ไม่มีใครสามารถที่จะรู้ความจริงได้เลย "ความจริง" ก็มีหลากหลาย ความโกรธ ก็จริง ความเมตตา ก็จริง เพราะฉะนั้น "ความจริง" ที่เป็น "ความดี" ก็มี ที่เป็น "ความชั่ว" ก็มี แต่ทั้งสองอย่าง ก็จริง เพราะฉะนั้น ถ้ากล่าวถึงความจริง ก็ไม่ใช่หมายความว่ากล่าวเฉพาะสิ่งที่ดี ทุกอย่างหมด ที่มีจริงๆ ปฏิเสธไม่ได้ แล้วภาษาบาลีก็ใช้คำว่า "ธรรมะ" คือ สิ่งที่มีจริงๆ แล้วก็ไม่ใช่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร ก็คือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น เป็นอย่างนั้น...

...เช่น ขณะนี้มี "แข็ง" กำลังปรากฏ ใครทำให้ "แข็ง" เกิดขึ้น? แล้วก็ใครสามารถที่จะเปลี่ยนแข็ง ให้เป็นอย่างอื่น คือ เป็น "เสียง" ไม่ใช่ "แข็ง" ก็ได้ เพราะฉะนั้น ทุกอย่างที่มีจริง เป็นธรรมะ หรือ ธาตุ ในลักษณะของธรรมะนั้นๆ "แข็ง" เป็น "แข็ง" "เห็น" เป็น "เห็น" ไม่ใช่ได้ยิน "คิด" เป็น "คิด" ไม่ใช่โกรธ แต่ละอย่างๆ ซึ่งเราเกิดมาแล้ว มีทั้งหมด โดยไม่รู้ความจริงเลย ไม่รู้ความจริงว่า พระธรรมที่ทรงแสดง ไม่ใช่แสดงให้เราเข้าไปรู้ "เรื่องอื่น" แต่หมายความว่า แสดงให้เราสามารถเข้าใจ สิ่งซึ่งเราไม่เคยรู้ แต่มีมาแล้ว ตั้งแต่เกิด เพราะฉะนั้น ก็คือว่า ไม่ว่าจะ ได้ฟังธรรมะเมื่อไหร่ ก็พูดถึง "ความจริง" ที่กำลังมี ในขณะนี้ ไม่ต้องไปแสวงหาที่ไหนเลย เดียวนี้ กำลังปรากฏ...

...ความจริง ก็ต้องรู้ได้ด้วยปัญญา แล้ว
ความจริง ก็มีทั้ง ฝ้ายดี และ ฝ้ายไม่ดี
เพราะฉะนั้น อะไร? เป็น "ความงาม"
ของ "ความจริง" ? ก็คือ ธรรมชาติฝ้ายดี
ฝ้ายไม่ดี นี่ งามไหม? โกรธ ตึงตังๆ
งามไหม? พุดจาก็แยเลย งามไหม?...

..เพราะฉะนั้น ก็แสดงให้เห็นว่า ทุก
อย่าง ที่เรามี ที่เราไม่เคยรู้มาก่อน พอ
ฟังธรรมะแล้ว เราก็อธิติ ก็เข้าใจว่า ที่จริง
แล้วก็คือ "สิ่งที่มี" นั้นแหละ แต่เราไม่
เคยรู้เลย...

...อย่าง "เห็น" ก็มีจริงๆ "ได้ยิน" ก็มีจริง "คิด" ก็มีจริงๆ แต่ไม่เคย "รู้ความจริง" ของสิ่งต่างๆ เหล่านั้น เพราะฉะนั้น "ธรรมะ" ก็คือ ไม่ใช่เรื่องอื่นเลย เรื่องสิ่งที่มีทุกขณะ แม้ขณะนี้ และ ขณะต่อไป ก็เปลี่ยนลักษณะที่เป็นจริงมาแล้ว และกำลังเป็นจริง (ไม่ได้) จะจริงต่อไปด้วย ชัดเจน หรือว่ายังสงสัยคะ?...

คุณสมศักดิ์ :

ชัดเจนแล้วครับ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ ศิลปิน จิตรกร จริงหรือเปล่า?

คุณสมศักดิ์ :

จริงครับ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ จริงตาม "ลักษณะต่างๆ" ที่ได้สะสมมา

คุณฟองจันทร์ :

ท่านอาจารย์คะ ความจริง ที่จะรู้ได้ด้วย
ปัญญานี้ ไม่ใช่่ง่ายๆ นะคะ เพราะฉะนั้น
เราจะเริ่มต้นยังไงคะ ท่านอาจารย์?

ท่านอาจารย์ :

เริ่มต้น โดยการออกไปข้างนอก ได้ไหม?

คุณฟองจันทร์ :

ไม่ได้ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น "เริ่มต้น" คือ อะไร?

คุณฟองจันทร์ :

"ฟัง" ค่ะ ท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

ไปโรงเรียนนี้ ไปทำอะไรคะ?

คุณฟองจันทร์ :

เรียนหนังสือค่ะ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ เรียนยังไง?

คุณฟองจันทร์ :

"ฟัง" ค่ะ (หัวเราะ)

ท่านอาจารย์ :

ทุกอย่าง พ้นการ "ฟัง" ไม่ได้ค่ะ

กราบเท้าท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ขออนุโมทนาในกุศลทุกประการของท่านเจ้าของบ้าน
คุณสมศักดิ์ คุณวรรณวิไล เซาว์ธาดาพงศ์
ในกุศลเจตนาที่ยิ่งใหญ่ ให้สถานที่เพื่อฟังพระธรรม
พร้อมทั้งจัดเตรียมทุกสิ่งด้วยความประณีตโอฬารอย่างยิ่ง

ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่าน ครับ

